આસો સુદ ૧૩, સોમવાર તા. ૧૯-૧૦-૧૯૬૪
શ્રી તારણસ્વામી દ્વારા રચિત શ્રાવકાચાર, ગાથા-૨૩૭, ૨૪૨, ૨૪૩, ૨૪૫, ૨૫૦થી ૨૫૨,૨૬૨, ૨૬૬, ૨૭૨
પ્રવચન-૨૩

...ગાથા ચલતી હૈ. ૨૩૭. ગાથા-૨૩૭. કલ ૨૩૬ ચલ ગયી.

दर्शनं सप्त तत्त्वानां, द्रव्य काय पदार्थकं।
जीव द्रव्यं च शुद्धं च, सार्थं शुद्ध दर्शनं।।२३७।।

દેખો! પહલે શ્રાવકકો સમ્યગ્દર્શન શુદ્ધ હોના ચાહિયે. સમ્યગ્દર્શનમેં સપ્ત તત્ત્વ-જીવ, અજીવ, આસ્રવ, સંવર, નિર્જરા, બંધ ઔર મોક્ષ. યે સાત પદાર્થ, સાત તત્ત્વોંકી બરાબર શ્રદ્ધા હોની ચાહિયે. વહ સમ્યગ્દર્શન હૈ. સાત તત્ત્વકી... સમજમેં આયા? સાત તત્ત્વકી શ્રદ્ધા ભેદવાલી શ્રદ્ધા હૈ. સૂક્ષ્મ બાત હૈ. સમજમેં આયા?

'**दर्शनं सप्त तत्त्वानां**' સાત ભિન્ન-ભિન્ન તત્ત્વ જૈસે હૈં વૈસા શ્રદ્ધાન કરના ઉસકો વ્યવહાર સમકિત યાની કિ વાસ્તવિક સમકિત નહીં, (કહનેમેં આતા હૈ). લેકિન જિસકો અપના શુદ્ધ આત્મા.. હૈ ન? '**जीव द्रव्यं च शुद्धं च, सार्थं शुद्ध दर्शनं**'. જિસકો આત્મા શુદ્ધ જ્ઞાયક પરિપૂર્ણ આનંદ (સ્વરૂપ હૈ), ઐસી અંતરકી દૃષ્ટિ નિર્વિકલ્પ શ્રદ્ધા, ભાન હુઆ હો, યથાર્થ શુદ્ધ દર્શન વહ હૈ. યથાર્થ સમ્યગ્દર્શન વહ હૈ. પંડિતજી! થોડા વ્યાખ્યાન હો ગયા હૈ પહલે. યે સાથમેં આયા હૈ આજ, પહલે એક હો ગયા હૈ. ઐસે .... હો ગયા. કલ એક બાકી હૈ આપકી વિનંતીમેં. પંડિતજી વિનંતી હૈ ન. ... સમજમેં આયા? ઉસમેં કૈસે અર્થ હોતા હૈ? ઉસમેં ક્યા હૈ ઉસે પહલે સમજના ચાહિયે.

યહાં એક ગાથામેં દો બાત લી હૈ. '**दर्शनं सप्त तत्त्वानां**'. અભી સાત તત્ત્વ ક્યા હૈ ઉસકી ખબર નહીં હો. અજીવ અજીવકી ક્રિયા કરતે હૈં, દયા, દાનકા પરિણામ પુણ્ય હૈ, હિંસા, જૂઠેકા ભાવ પાપ હૈ, આત્મા જ્ઞાયક ભિન્ન હૈ.

મુમુક્ષુ :- ઈસમેં ઐસા કહાં આતા હૈ, ઈસમેં સાત તત્ત્વ...

ઉત્તર :- ક્યા આયા?

મુમુક્ષુ :- નામ જાન લિયે.

ઉત્તર :- નામ જાના? સાત તત્ત્વાનાં-સાત ભાવ. સાત ભાવ. આત્મા જ્ઞાયક ચૈતન્ય હૈ ઔર આત્માકી પર્યાયમેં દયા, દાન, વ્રત, ભક્તિકા વિકલ્પ ઉઠતા હૈ, વહ પુણ્ય હૈ. હિંસા, જૂઠ, ચોરી પાપ હૈ. દોનોં મિલકર આસ્રવ હૈ. આત્માકા સ્વભાવ રાગમેં રુકતા હૈ ઉતના ભાવબંધ હૈ. કર્મ, શરીર આદિકી ક્રિયા અજીવ હૈ. વહ અપનેસે હોતી નહીં. ઔર અજીવ

કર્મસે મેરેમેં આસ્રવ, વિકાર હોતા નહીં. ઐસે સાત તત્ત્વકી ભેદપૂર્વક શ્રદ્ધા કરના ઉસકા નામ વ્યવહાર સમ્યગ્દર્શન હૈ. અર્થાત્ વહ સમ્યગ્દર્શન સચ્ચા નહીં હૈ. સમજમેં આયા?

છહ દ્રવ્ય. દૂસરા બોલ હૈ ન? પંડિતજી! છહ દ્રવ્ય. ભગવાન સર્વજ્ઞદેવને છહ દ્રવ્ય કહે. દ્રવ્યકે નામ ભી નહીં આતે હો. ..લાલજી! છહ દ્રવ્ય કિસકો કહતે હૈં ભગવાન જાને. આતે હૈં નામ? નહીં. સ્પષ્ટ બાત કરતે હૈં. ડાલચંદજી! છહ દ્રવ્યકે નામ આતે હૈં કિ નહીં? નહીં આતે હો તો કોઈ બાત નહીં. ... અબ સીખના. ઉસમેં ક્યા? સાત તત્ત્વ... સબકી ભિન્ન-ભિન્ન વ્યાખ્યા હૈ, હાં! ભિન્ન-ભિન્નકી શ્રદ્ધા કરની ઉસકા નામ વ્યવહાર સમકિત નામ શુભરાગ હૈ. ઔર છહ દ્રવ્ય. છહ દ્રવ્ય હૈ ન? ઉસમેં દ્રવ્ય હૈ ન? છહ દ્રવ્ય અર્થમેં લિખા હૈ. છહ દ્રવ્ય. અનંત આત્મા વહ જીવદ્રવ્ય. ઐસે અસંખ્યાત ... અનંત પરમાણુ પુદ્ગલ દ્રવ્ય. ઔર ધર્માસ્તિ, અધર્માસ્તિ, આકાશ ઔર કાલ. ઐસે છહ દ્રવ્ય અનાદિઅનંત ભગવાનકે જ્ઞાનમેં આયે હૈં. છહ દ્રવ્યકો છહ દ્રવ્યરૂપ યથાર્થપને શ્રદ્ધા કરના વહ વ્યવહાર સમકિત અર્થાત્ શુભરાગ હૈ. શુભરાગ હૈ. નિશ્ચય સમકિત ઔર ધર્મ નહીં. સમજમેં આયા? જિસકો ઇતના ભી ઠિકાના નહીં હૈ, સાત તત્ત્વકી શ્રદ્ધાકા ઠિકાના નહીં, છહ દ્રવ્ય ક્યા હૈ (માલૂમ નહીં)

કાય-પંચાસ્તિકાય. ઉસમેં કાલ નિકાલ દિયા. કાલમેં અસ્તિ હૈ પરંતુ કાય નહીં. પંચાસ્તિકાય. કાલ હૈ, અસંખ્ય અણુ હૈ ચૌદહ બ્રહ્માંડમેં. એક-એક અણુમેં કાલાણુંમેં અનંત-અનંત ગુણ હૈ. ઐસે અસંખ્ય અણુ પૂરે લોકમેં એક-એક આકાશ પ્રદેશમેં રહે હૈં. કાલકી અસ્તિ હૈ, પરંતુ સમુદાયકે રૂપમેં કાય નહીં હૈ. ઉસકે સિવા પાંચ કાય (હૈં). જીવાસ્તિકાય, પુદ્ગલાસ્તિકાય, ધર્માસ્તિકાય, અધર્માસ્તિકાય, આકાશાસ્તિકાય. યે પાંચ કાય જૈસે હૈં ઐસી શ્રદ્ધા કરના, વહ શુભરાગ રૂપી વ્યવહાર સમકિત હૈ. કિસકો? જિસકો નિશ્ચય સમ્યગ્દર્શન હોતા હૈ ઉસકો. સમજમેં આયા?

પદાર્થ-નૌ પદાર્થ હૈ. દેખો! સાત તત્ત્વ, છહ દ્રવ્ય, પાંચ અસ્તિકાય ઔર નૌ પદાર્થ. નૌ પદાર્થ. સાતમેંસે આસ્રવમેંસે દો નિકાલે. પુણ્ય ઔર પાપ. નૌ પદાર્થ. ભિન્ન-ભિન્ન નૌ હૈં. પુણ્ય પાપ નહીં, પાપ પુણ્ય નહીં, આસ્રવ દો મિલકર ભિન્ન હૈ, બંધ ભિન્ન હૈ, અજીવ ભિન્ન હૈ, કર્મ ભિન્ન હૈ, આત્મા જ્ઞાયક ભિન્ન હૈ, સંવર-નિર્જરા પર્યાય અપની શુદ્ધિ વહ ભિન્ન હૈ. પુણ્ય-પાપકે પરિણામસે સંવર-નિર્જરા આત્માકે સ્વભાવસે ઉત્પન્ન હો વહ ભિન્ન હૈ. ઐસે નૌકી નૌ રૂપ ભેદરૂપ શ્રદ્ધાન કરના ઉસકા નામ શુભરાગ, શુભ વિકલ્પ, વ્યવહાર સમકિત કહતે હૈં. કિસકો?

'**जीव द्रव्यं च शुद्धं च, सार्थं शुद्ध दर्शनं**'. જિસકે સાથ જો જ્ઞાયક ચિદાનંદ નિર્વિકલ્પ શુદ્ધ આત્મા, વહ રાગકી ક્રિયા કરનેવાલા નહીં, દયા, દાન આદિ વ્યવહાર વિકલ્પકા કર્તૃત્વ નહીં. સાત તત્ત્વ દ્રવ્ય આદિ કહે, વિકલ્પ ઉસકા ભી કર્તૃત્વ જિસમેં નહીં હૈ. ઐસે અકેલા આત્મા '**सार्थं शुद्ध**' યથાર્થ '**शुद्ध दर्शनं**'. ઉસકો યથાર્થ શુદ્ધ દર્શન નામ નિશ્ચય

સમ્યગ્દર્શન કહતે હૈં. સમજમેં આયા? યે તો વહાં બહુત પરિચયમેં આતે થે. સંપ્રદાયમેં આતે થે કિ નહીં?

દેખો! એક ગાથામેં દો લિયા હૈ. સમજમેં આયા? પહલેમેં વ્યવહાર લિયા, દૂસરેમેં નિશ્ચય લિયા. ... ઉસકો નૌ તત્ત્વ આદિકા વ્યવહાર સમકિત કહનેમેં આતા હૈ. સમ્યક્. દો પ્રકારકા સમ્યગ્દર્શનકા કથન હૈ. સમ્યગ્દર્શન દો નહીં હૈ. કથનમેં દો હૈ. તો એક પ્રકાર પહલે લિયા, દૂસરા પ્રકાર દૂસરે પદમેં લિયા. જિસકો જીવદ્રવ્ય શુદ્ધં જ્ઞાયક અખંડ નિર્વિકલ્પ રાગ વિકલ્પકા કર્તા નહીં, દેહકી ક્રિયાકા કર્તા નહીં. યે તો સાત તત્ત્વમેં આ ગયા. લેકિન યહાં નિર્વિકલ્પ આત્મામેં શુદ્ધ આત્માકા અનુભવપૂર્વક પ્રતીતિ, ભાન હોના વહ યથાર્થ શુદ્ધ દર્શન હૈ. યથાર્થ કહો કિ નિશ્ચય કહો. '**सार्थं**' હૈ ન? '**सार्थं**'. યથાર્થ કહો કિ નિશ્ચય કહો. જિસકો નિશ્ચય સમ્યગ્દર્શન હોતા હૈ ઉસકો ઐસા વ્યવહાર સમ્યગ્દર્શન હોતા હૈ. નિશ્ચય બિનાકા અકેલા વ્યવહાર પુણ્યબંધકા કારણ હૈ. ઉસમેં કોઈ વ્યવહાર સમકિતકા આરોપ ભી દેનેમેં આતા નહીં. સમજમેં આયા? અભી સમ્યગ્દર્શન કિસકો કહતે હૈં (ઉસકી) ખબર નહીં ઔર કહાંસે વ્રત, નિયમ ઔર ક્રિયાકાંડ આ ગયા? વહ કહતે હૈં, દેખો! ૨૩૭મેં આયા ન? સાર-સાર લેતે હૈં. ૨૪૫. ૨૪૫ હૈ ન?

अनृतं अचेत उत्पादं, मिथ्या माया लोकरंजन।
पाषंडी मूढ विश्वासं, नरय ते पतंति नरा।।२४५।।

કડક ભાષા હૈ, સેઠ! તારણસ્વામી કડક હૈ, કડક. યથાર્થ હો વહ તો કહના હી પડે. ઉસમેં ક્યા? લોકમેં ક્યા...? ઈસલિયે કહતે હૈં, દેખો! લોકરંજન. લોગોંકા રંજન કરનેમેં અનુકૂલતા પડે ઐસી બાત કરના, વહ પાખંડી મૂઢ હૈ. '**नरय ते पतंति नरा**'. વહ નર્કમેં જાયેગા. લોકરંજન-લોગોંકો અનુકૂલ (પડે ઐસા કહના કિ), દયા, દાન, ભક્તિ, વ્રત, તપ વહ ભી એક ધર્મ હૈ. વહ તો વિકલ્પ હૈ. વહ ભી ધર્મ હૈ, ઐસા માનતે હૈં, મનાતે હૈં, લોગોંકો રાજી રખતે હૈં, વહ '**नरय ते पतंति**' નર્કમેં જાયેગા. ક્યોંકિ ભગવાનકે માર્ગસે વિરુદ્ધ દ્રોહી કરતે હૈં. સમજમેં આયા? વહ બાદમેં આયેગા. ૨૪૬મેં આયેગા. સમજમેં આયા? હૈ શબ્દ? ડાલચંદજી! હૈ? દેખો! '**अनृतं**' બાદમેં આયેગા, અભી ૨૪૫કી વ્યાખ્યા ચલતી હૈ.

'**अनृतं**' મિથ્યાત્વ, અજ્ઞાનકો હી ઉત્પન્ન કરનવાલે હૈં. મિથ્યાશ્રદ્ધા, ઊલટી માન્યતા. સર્વજ્ઞ વીતરાગ પરમેશ્વરસે એક ભી શબ્દકા વિરોધ કહે, એક અક્ષરકા લોકન્યાયસે કરે ઐસા મિથ્યાત્વ અજ્ઞાનકો ઉત્પન્ન કરનેવાલે. ઔર સ્વયં મિથ્યાદૃષ્ટિ, માયાચાર ઔર લોગોંકો રંજાયમાન કરનેમેં લગે રહતે હૈં. સેઠકો, સબકો અનુકૂલ લગાના. પૈસેવાલે હો, ભૈયા! તુમ તો પૈસે ખર્ચ કરો. ઉસમેં ધર્મ હૈ. શ્રાવકકા પૂજા, દાનમેં ધર્મ હૈ. મુનિઓંકા દૂસરા ધર્મ હૈ. ઐસે દુનિયાકો રંજન કરનેવાલા '**नरय ते पतंति**' નર્કમેં જાયેગા. ડાલચંદજી! લિખા હૈ '**नरय ते पतंति**'? માનવ નર્કમેં પડતા હૈ. પંચેન્દ્રિયકા મહાદુઃખ હૈ. લોગોંકા રંજન કરે, પરંતુ ભગવાનકી આજ્ઞાસે વિરુદ્ધ

હોતા હૈ, ઉસકી ખબર નહીં. સબકો ભલા માનના ઔર સબકો કહના. સેઠકો મખ્ખન લગાના. મખ્ખન લગાના સમજતે હો? ચાપલૂસી. તુમ બડે હો, બડે ધર્મી હો, ધૂલમેં ભી ભાન નહીં હૈ. પૈસેવાલા હો ગયા તો ક્યા ધર્મ હો ગયા? પાંચ-પચાસ લાખ ખર્ચ કરે તો ધર્મ હો ગયા? વહ તો ધૂલ હૈ. વહ તો કદાચિત્ રાગ મંદ કિયા હો તો પુણ્ય હૈ. ધર્મ-બર્મ હૈ નહીં. મંદિર દો બનવાયા તો ઓહો..હો..! તુમ બડે ધર્મી હો.

એક પંડિતને કહા થા. રાજકોટકા ઢાઈ લાખકા મંદિર હુઆ ન? (સંવત) ૨૦૦૬કી સાલમેં. એક પંડિત આયા થા. બડા મહોત્સવ થા. પાંચ-છહ હજાર લોગ આયે થે. રાજકોટમેં મંદિર હુઆ થા. એક પંડિતને હમારે સેઠકો કહા, તુમ્હારે દાદાકો-નાનાલાલભાઈ. નાનાલાલભાઈકો કહા થા, સેઠ! ... ઈતના ખર્ચ (કિયા), સવા લાખ તો ઉસને ખર્ચ કિયા, સવા લાખ, તુમ સાત-આઠ ભવમેં મોક્ષ જાઓગે. સેઠને કહા, હમારે મહારાજ ઐસા નહીં કહતે હૈં. હમ ઐસા નહીં માનતે. હમારે નાનાલાલભાઈ થે ન? યે મોહનભાઈકા પુત્ર હૈ, ઉસકા બડા ભાઈ. નાનાલાલભાઈકો એક પંડિતને કહા, ૨૦૦૬કી સાલ. બડા મહોત્સવ, ઢાઈ લાખકા નયા દિગંબરકા મંદિર (બના). યહાં કાઠિયાવાડમેં તો દિગંબર મંદિર થા હી નહીં. એક વહાં ભાવનગર થા ઔર એક જૂનાગઢ થા. ઓહો..! ઉપર સુવર્ણ કલશ. સેઠ! તુમ સાત-આઠ ભવમેં મોક્ષ જાઓગે. હમારે મહારાજ ના કહતે હૈં. ઉસસે મોક્ષ હમ તો નહીં માનતે. હમારા જિતના શુભભાવ હુઆ હો, ઉતના હમકો પુણ્ય બંધ જાયેગા. સેઠ! જિતના હમારા રાગ મંદ હુઆ હો (ઉતના પુણ્યબંધ હૈ). કાંતિભાઈ હૈ ન? ઉસકે પિતાજી થા. તીનોં ભાઈ બહુત યહાં (આતે થે). એક હી વર્ષમેં તીનોં ચલ બસે. હમારે યહાં ... થા. મોહનભાઈ ઉસકે પિતાજી તો હમારે સાથમેં થે. બહુત પ્રેમ થા. બહુત પ્રેમી થા. સાથમેં રહતે હૈં. તુમ ભી સાથમેં થે. સાથમેં થે. ઉસને કહા કિ, નહીં. લાખ, સવા લાખ ખર્ચ કિયા તો ક્યા આઠ ભવમેં મોક્ષ જાતે હૈં? કૌન કહતા હૈ?

ઐસા મૂઢ મિથ્યાદૃષ્ટિ દુનિયાકો રંજન કરાનેકો ઐસે પાંચ લાખ-દસ લખા ખર્ચે તો તુમ્હારે ધર્મ હોગા, (ઐસા) લોકરંજન કરકે ભગવાનકી આજ્ઞાકા લોપ કરતે હૈં. સમજમેં આયા? પંડિતજી! કડક બાત હૈ, હાં! વહ તો શાસ્ત્રમેં હૈ.

મુમુક્ષુ :- કડક નહીં હૈ, સચ્ચી હૈ.

ઉત્તર :- ઐસી હૈ, ઐસા હૈ.

'**पाषंडी मूढ विश्वासं**' દેખો! પાખંડી સાધુઓંકા વિશ્વાસ કરતે હૈં. ઐસી વિપરીત માન્યતા કરનેવાલા કોઈ ભી ગૃહસ્થ હો, ઉસકા વિશ્વાસ કરતે હૈં. દેખો! ઉસકા વિશ્વાસ કરતે હૈં વિપરીત માન્યતા કહનેવાલા. પુણ્યમેં ધર્મ હૈ, ક્રિયા કરતે-કરતે તુમ્હે ધર્મ હો જાયેગા, ઐસા યદિ કોઈ મનાતા હૈ ઔર ઐસા વિશ્વાસ કરતા હૈ, ઐસા વિશ્વાસ કરનેવાલા માનવ નર્કમેં જાતા હૈ.

મુમુક્ષુ :- વિશ્વાસ કરનેવાલા..

ઉત્તર :- ક્યા હૈ? **'पाषंडी मूढ विश्वासं, नरय ते पतंति नरा'**. ડાલચંદજી! પહલે સમજના. પહલે ચીજ ક્યા હૈ? મહાન પ્રભુકા માર્ગ, સર્વજ્ઞ ત્રિલોકનાથ ઉસસે એક વિરૂદ્ધ... અભી તો બહુત વિરોધ વિરોધ (ચલતા હૈ). માલૂમ ભી નહીં હૈ કિ વિરોધ કરતે હૈં કિ નહીં. સમજમેં આયા?

ઈસલિયે યહાં લિયા હૈ, ઐસી મિથ્યા માયા, મિથ્યા શ્રદ્ધા. અંદર માયાચાર, દુનિયાકો ધર્મ મનાને અંદરમેં કુછ માને, બાહરમેં કુછ માને ઔર લોકકા રંજન. લોકરંજનં. **'पाषंडी मूढ विश्वासं'** ઐસાકા કોઈ ભી વિશ્વાસ કરે, વહ ભી ધર્મકા કહનેવાલા હૈ, વહ ભી ધર્મી હૈ, વહ ભી એક વિદ્વાન હૈ, ઐસા માનકર ઉસકા વિશ્વાસ કરે, **'नरय ते पतंति'** વિશ્વાસ કરનેવાલા નર્કમેં જાયેગા. હૈ ભૈયા ઉસમેં? ૨૪૬.

पाषंडी वचन विश्वासं, समय मिथ्या प्रकाशनं।
जिन द्रोही दुर्बुद्धि, स्थानं तस्य न जायते।।२४६।।

ક્યા કહા? દેખો! અપનેકો ખબર નહીં તો દૂસરેમેં ક્યા ખબર હૈ ઉસકો કિ ક્યા ચીજ હૈ. તો કહતે હૈં, પાખંડી જીવોંકે વચનોંકા વિશ્વાસ કરના. ભાન હૈ નહીં ઔર જહાં-તહાં ધર્મકે નામ પર વિપરીત બાત ચલાયે, ઐસા સાધુ હો યા ગૃહસ્થ હો, કોઈ ભી. સાધુકા નામ પાખંડી ... સચ્ચે સાધુ હો તો ભી ઉસે પાખંડી કહે. પાખંડી યાની .. ઐસા નહીં. સમયસારમેં આતા હૈ.

યહાં કહતે હૈં, ગૃહસ્થ હો યા વિદ્વાન હો યા ત્યાગી નામ ધરાનેવાલા હો યા સાધુ હો. પાખંડી સાધુઓંકે વચનોંકા વિશ્વાસ કરના, યે મહા જિનદ્રોહી હૈ. ઐસા વિશ્વાસ કરનેવાલા ભગવાનકે માર્ગકા દ્રોહી હૈ. હૈ? જિન દ્રોહી. વહ દુર્બુદ્ધિ હૈ. ઉસકી બુદ્ધિ ઠિકાને નહીં હૈ, અજ્ઞાન બુદ્ધિ હૈ. દુર્બુદ્ધિ કહો યા અજ્ઞાન હો. મિથ્યા આગમકે મતકા પ્રકાશ કરના હૈ. દેખો! **'समय मिथ्या प्रकाशनं'** સમય યાની આગમ. આગમકા મિથ્યા પ્રકાશ. વાસ્તવિક આગમ ક્યા હૈ, ઉસકા અર્થ ક્યા હૈ, સમજે બિના અપની કલ્પનાસે ઊલટા આગમકા અર્થ ચલા દે ઔર મિથ્યા આગમકી પરંપરા ચલા દે. જિન દ્રોહી ઐસે પાખંડી સાધુ જિનેન્દ્રકે અનેકાંત મતકે શત્રુ હૈ. લિખા હૈ? ઈસમેં લિખા હૈ. ભૈયા! લિખા હૈ ઉસમેં? શીતલપ્રસાદને લિખા હૈ, હાં! શીતલપ્રસાદ હુએ હૈં ન? એક બ્રહ્મચારી.

મુમુક્ષુ :- ઉસકો તો માલૂમ હૈ ન.

ઉત્તર :- મૈં તો દૂસરેકો સમજાનેકો કહતા થા. સમજમેં આયા? સમજમેં આયા કિ નહીં? શીતલપ્રસાદ દિગંબર બ્રહ્મચારી હુએ હૈં ન. ઉન્હોંને યહ અર્થ લિખા હૈ. હૈ તારણસ્વામીકા પાઠ. ઉસમેં હૈ, પાઠમેં હી હૈ.

'जिन द्रोही दुर्बुद्धि' જિસકો ભગવાન આત્મા ભિન્ન, રાગસે ભિન્ન, આસ્રવસે ભિન્ન,

જડકી પર્યાયસે ભિન્ન (ઉસકા) ભાન નહીં હૈ ઔર ભગવાનકે આગમકે નામ પર ચડા દે કિ આગમ ઐસા કહતે હૈં, શાસ્ત્ર ઐસા કહતે હૈં, ઐસા જિનદ્રોહી ઔર મિથ્યા દુષ્ટ બુદ્ધિ રખનેવાલા **'स्थानं तस्य न जायते'** ક્યા (કહતે હૈં)? ઉસકે સ્થાનમેં ન જાના. હૈ ન? **'स्थानं तस्य न जायते'**. ભાન નહીં હૈ, જહાં-તહાં જાના.

મુમુક્ષુ :- બિગર ભાનકે ખડ્ડેમેં જાયે.

ઉત્તર :- બાત સચ્ચી હૈ. હૈ કિ નહીં? ભૈયા! **'स्थानं तस्य न जायते'** જિસકી પ્રરૂપણા શ્રદ્ધા વિરુદ્ધ હૈ, આગમસે વિરુદ્ધ હૈ.. સમજે? ઉસકે વચનકા વિશ્વાસ કરના યા મિથ્યા પ્રકાશન કરતે હૈં, ઉસકા **'स्थानं तस्य न जायते'**. ઐસે પાખંડી સાધુકે સ્થાનમેં જાના ભી ઉચિત નહીં. ઉસકા સંગ કરના નહીં, સોબત કરના નહીં, ઉસકી વિપરીત રીતમેં ચડા દેગા. ઉસકી દૃષ્ટિ વિપરીત હૈ. આગમકા અર્થ વહ વિપરીત કરતે હૈં, ઉસે વિપરીત રાસ્તે પર ચઢા દેગા. સમજમેં આયા? બહુત લિખા હૈ. **'स्थानं तस्य न जायते'**.

મુમુક્ષુ :- ...

ઉત્તર :- વસ્તુકા સ્વરૂપ ઐસા હૈ. વહ તો ઈશ્વરચંદજી સ્પષ્ટ કરાતે હૈં. ભૈયા! .. નહીં હૈ, ઐસી વસ્તુકી સ્થિતિ હૈ. વસ્તુકી મર્યાદા હૈ. ભગવાન ત્રિલોકનાથ અરિહંત, ગણધર જો કહે ઉસકે નામ પર ચઢાકર ઉલટા ચલાના, કહતે હૈં કિ વહ તો **'नरय ते पतंति'**. ઔર ઉસકા વિશ્વાસ કરનેવાલા ભી નર્કમેં જાયેગા. ઔર **'स्थानं तस्य न जायते'** ઉસકા સંગ કરના નહીં. ધર્મીજીવકો ઐસે સંગમેં, પરિચયમેં નહીં જાના. નહીં તો વહ ઉલટે રાસ્તે પર ચઢા દેગા. સમજમેં આયા? અબ, ૨૪૭.

पाषंडी कुमति अज्ञानी, कुलिंगी जिन उक्तं लोपनं।
जिनलिंगी मिश्रेन य, जिन द्रोही ज्ञान लोपनं।।२४७।।

'मिश्रेन' શબ્દ હૈ? **'मिश्रेन'** શબ્દ હૈ ન? જિનલિંગીકે સાથ અપનેકો મિલાનેકો, જિનલિંગી દિખાનેકે લિયે. આપ લોગ, પંડિત લોગ કહતે હૈં, ... નહીં? બુદ્ધિવાલા હૈ, દૂસરેસે કુછ અધિક બુદ્ધિવાલા હૈ. તો થોડા ઉસે યથાર્થ સમજના ચાહિયે, વાંચન કરના ચાહિયે. એક-એક શબ્દમેં ગાથામેં ક્યા મૂલમેં કહા હૈ, ઐસે યથાર્થ ન ચલે તો સ્વામીકા હી દ્રોહી હો જાતા હૈ. તારણસ્વામીકે નામસે ચલાવે ઔર હો તારણસ્વામીકા દૂસરા કથન ઔર માને દૂસરા. ડાલચંદજી! યે જિનદ્રોહી હુઆ, સાધુ દ્રોહી હુઆ, ગૃહસ્થી સમકિતીકા દ્રોહી હોગા. સમજમેં આયા?

પાખંડી સાધુ કુમતિ ઔર કુશ્રુતકા ધારી હૈ. સમ્યગ્જ્ઞાન હૈ નહીં. સમ્યક્ શ્રુત હૈ નહીં. ઊલટા કલ્પના ઔર તર્ક અપના લગાકર ... હૈ. મિથ્યા .. હૈ, ભેખ ભી દૂસરા હૈ. ભેખ ભી દૂસરા નામ કલ્પના દૂસરી હૈ. જિનકે સ્વરૂપકો લોપનેવાલા હૈ. વીતરાગ પરમાત્મા, ઉસકા નિશ્ચય સત્ય માર્ગ ઉસકા લોપનેવાલા હૈ. જો જિનલિંગી અપનેમેં થોડા મિલાકર, થોડા ઐસા,

થોડા ઐસા (કહતા હૈ, વહ) જિન ભવગાનકા દ્રોહી હોતા હૈ. સમ્યગ્જ્ઞાનકો છિપા દેનેવાલા હૈ. લોપકા અર્થ. ઈસલિયે ઉસકા સંગ કરના નહીં. ઉસકી પહલે પરીક્ષા કરની ચાહિયે. કહો, સમજમેં આયા? ૨૪૮.

पाषंडी उक्त मिथ्यात्वं, वचनं विश्वास क्रियते।
तस्य ये सुदृष्टि, दर्शनं मल विमुक्तं।।२४८।।

પાખંડી ભેખી સાધુઓ દ્વારા કહે હુએ મિથ્યાત્વ પોષક વચનોંકા વિશ્વાસ કિયે જાને પર શુદ્ધ આત્મિક સુદૃષ્ટિકા ત્યાગ હો જાતા હૈ. યહાં તો સાધુકા નામ હૈ, પરંતુ કોઈ ભી ગૃહસ્થ હો, અજ્ઞાની હો,...

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- બસ, '**उक्त मिथ्यात्वं**'. વહી ભાષા ઉસમેં થી ન? પાખંડી મિથ્યાત્વ.

પરંતુ વિપરીત માન્યતાવાલા. વાસ્તવિક તત્ત્વ ભગવાન સર્વજ્ઞદેવ કહે, એક રજકણકી ભી ક્રિયા આત્મા કર સકતા નહીં. એક રાગ દયા, દાનકા ઉસકા કર્તૃત્વ માનના વહ ભી મિથ્યાત્વ હૈ. ઉસસે વિરૂદ્ધ કહનેવાલા અજ્ઞાની મિથ્યાત્વકા પોષક હૈ. '**वचनं विश्वास**' ઉસકે વચનકા વિશ્વાસ કરના,... સમજમેં આયા? '**तस्य ये सुदृष्टि**' સુદૃષ્ટિ હો તો ભી નાશ હો જાતી હૈ. સમજમેં આયા? સચ્ચી દૃષ્ટિ રહતી નહીં. '**दर्शनं मल विमुक्तं**' તો કૈસા કરના? ઉસકો મલ રહિત સમ્યગ્દર્શન નહીં રહતા. ઐસી શ્રદ્ધા-વિપરીત માનનેવાલેકી શ્રદ્ધા કરે, બહુમાન કરે, ભક્તિ કરે તો ઉસકો સચ્ચા સમ્યગ્દર્શન રહ સકતા નહીં.

મુમુક્ષુ :- કૃપાસે ફલ હો જાયે.

ઉત્તર :- ધૂલમેં ભી કૃપાસે ફલ હોતા નહીં. ક્યા કૃપાસે ફલ હોતા હૈ? ૨૫૦.

ज्ञानं तत्त्वानि वेदंते, शुद्ध समय प्रकाशकं।
शुद्धात्मनं तीर्थ शुद्धं, ज्ञानं ज्ञान प्रयोजन।।२५०।।

દેખો! '**ज्ञानं तत्त्वानि वेदंते**' જીવાદિ સાત તત્ત્વોંકા જ્ઞાન કરકે આત્માકા યથાર્થ અંદર અનુભવ કરના-વેદન કરના. સાતકા જ્ઞાન સમ્યક્ ચૈતન્યકી ઓર ઝુકનેસે હોતા હૈ. ઔર ઉસસે જ્ઞાનકા વેદન કરના, અનુભવ કરના. નિર્વિકલ્પ શાંતિ, સમ્યગ્દર્શનકા વેદન કરના. સમજમેં આયા? ઔર '**शुद्ध समय प्रकाशकं**'. શુદ્ધ નિર્દોષ .. પ્રકાશક હો. સમજમેં આયા? શુદ્ધ નિર્દોષ પદાર્થ કહતે હૈં ઔર શુદ્ધ તત્ત્વકા પ્રકાશ કહતે હૈં. '**शुद्धात्मनं तीर्थ**' ઐસા શુદ્ધ તીર્થ સ્વરૂપ શુદ્ધાત્માકા ઝલકાનેવાલા હો. ઐસે જ્ઞાનકો સમ્યક્જ્ઞાન કહતે હૈં. શુદ્ધ તીર્થસ્વરૂપ આત્મા હૈ. બાહ્ય તીર્થ વ્યવહાર હૈ. સમજમેં આયા? બાહ્ય તીર્થ વ્યવહાર હૈ. ... મોક્ષકા કારણ હૈ ઔર ઉસસે ક્રમસે મોક્ષ હોગા, ઐસા નહીં હૈ. સમજમેં આયા? લોગ કહતે હૈં ન, જાઓ ભૈયા! સમેદશીખરકા દર્શન કરો, ભવકા નાશ હો જાયેગા. શેત્રુંજયકા, ગિરનારકા. ભગવાન ના કહતે હૈં કિ હમ ઐસા કહતે નહીં. હમારી વાણીમેં ઐસા આયા નહીં. શુભબંધ

હોતા હૈ, પુણ્યબંધકા કારણ તીવ્ર કષાયસે બચનેકો ઐસા શુભભાવ જ્ઞાનીકો ભી હોતા હૈ. પરંતુ શુદ્ધ તીર્થ અપને સ્વરૂપકા ઝલકાનેવાલા જ્ઞાન, ચિદાનંદ જ્ઞાન, જ્ઞાયક સ્વભાવકા પ્રકાશ કરનેવાલા વહી જ્ઞાન શુદ્ધ તીર્થ હૈ. સમજમેં આયા?

વ્યવહાર હૈ, વ્યવહારકે સ્થાનમેં વ્યવહાર હૈ, નહીં હૈ ઐસા નહીં. અપને શુદ્ધ સ્વરૂપકા જ્ઞાન, ઉસકે ભાનમેં જબ સ્થિર હો સકતે નહીં, ભાન હોનેપર ભી, ભક્તિ, પૂજા, તીર્થ, યાત્રા હોતી હૈ. લેકિન ઉસકી મર્યાદા, મર્યાદા-ઉસકી સીમા રાગકી મંદતા હોના, પુણ્યબંધકા હોના ઉતની ઉસકી સીમા હૈ. ઉસસે આગે જાકર જો આત્માકા વિશેષ લાભ બતાતે હૈં ઉસમેં લાભ હોગા નહીં. મિથ્યાદૃષ્ટિ હૈ. સમજમેં આયા? દૃષ્ટિકા ઠિકાના નહીં. દૃષ્ટિ જહાં સત્ય નહીં હૈ, વહાં વ્રત ઔર નિયમ કોઈ ભી સચ્ચા હોતા નહીં. સમજમેં આયા?

જ્ઞાનસે જ્ઞાનકી ઉન્નતિકા હી પ્રયોજન હો, વહી જ્ઞાનાચાર હૈ. દેખો! ક્યા કહતે હૈં? જો સમ્યગ્જ્ઞાનમેં સાત તત્ત્વકા વેદન હૈ, શુદ્ધ શાસ્ત્રકા પ્રકાશન હો, શુદ્ધાત્મા તીર્થ શુદ્ધકો ઝલકાનેવાલા હો ઔર '**ज्ञानं ज्ञान प्रयोजन**'. જિસ જ્ઞાનમેં અપના કેવલજ્ઞાન પ્રગટ કરના હી પ્રયોજન હો. સમજમેં આયા? અપને સમ્યગ્જ્ઞાનસે કેવલજ્ઞાન પ્રગટ કરના વહ પ્રયોજન હૈ. કોઈ દુનિયાકી ઇચ્છત લેની યા દુનિયા ખુશ હો, ઐસા પ્રયોજન હૈ નહીં. ઉસકે જ્ઞાનકો સમ્યગ્જ્ઞાન કહતે હૈં. સમજમેં આયા? '**ज्ञानं ज्ञान प्रयोजन**' જ્ઞાનકી ઉન્નતિકા હી જ્ઞાનસે પ્રયોજન હો. દૂસરા કોઈ પ્રયોજન નહીં. અપના શુદ્ધ સમ્યગ્જ્ઞાન ઐસા હોતા હૈ કિ જ્ઞાનસે જ્ઞાનકી બઢવારી-વૃદ્ધિ હોતી-હોતી કેવલજ્ઞાન હો જાયે. દૂસરા કોઈ કામ નહીં હૈ. જ્ઞાનસે કુછ પુણ્ય બંધ જાયે, યા દુનિયામેં ઇચ્છત મિલ જાયે, દુનિયામેં બડા કહનેમેં આયે, ઐસી ભાવના હો તો સમ્યગ્જ્ઞાન હૈ હી નહીં. જ્ઞાનકા જ્ઞાનસે પ્રયોજન હો. સમજમેં આયા? ૨૫૦ (હુઈ). ૨૫૧ લો.

ज्ञाने ज्ञानमालंबनं, पंच दिप्ती प्रस्थितं।
उत्पन्नं केवलज्ञानं, सार्धं शुद्ध दृष्टितं।।२५१।।

સમ્યગ્જ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાનકે દ્વારા. સમ્યગ્જ્ઞાન આત્મજ્ઞાન, હાં! શુદ્ધ. આત્મજ્ઞાનકો દઢ કરના હી ચાહિયે. શુદ્ધ સમ્યગ્જ્ઞાન દ્વારા આત્મજ્ઞાનકો દઢ કરના ચાહિયે. અપના આત્મા નિર્વિકલ્પ શુદ્ધ હૈ, ઉસકી શ્રદ્ધા ઔર જ્ઞાનકો સમ્યગ્જ્ઞાન દ્વારા દઢ કરના ચાહિયે. પંચ પ્રકાર જ્ઞાનોંકે ભીતર શ્રેષ્ઠરૂપસે સ્થિત જો કેવલજ્ઞાન. પાંચ જ્ઞાનમેં ભી એક કેવલજ્ઞાન. કેવલજ્ઞાન પ્રગટ હો જાયે વહ બાત જ્ઞાનમેં આની ચાહિયે. આહાહા..! સમજમેં આયા?

સાથ હી શુદ્ધ આત્મિક પ્રત્યક્ષ દર્શન હો જાયે. ઉસકા નામ જ્ઞાન કહનેમેં આતા હૈ. '**ज्ञाने ज्ञानमालंबनं**'. દેખો! અકેલા સમ્યગ્જ્ઞાન ચૈતન્ય નિર્મલ વિકલ્પ રહિત જો સમ્યગ્દર્શનમેં જ્ઞાન હુઆ, ઉસકે આલંબનસે કેવલજ્ઞાન પ્રગટ હો ઔર પાંચ જ્ઞાનમેં ઉસકી અધિકતા હો, ઉસકા નામ શુદ્ધ દૃષ્ટિ કહનેમેં આતા હૈ. અથવા શુદ્ધ આત્મિક પ્રત્યક્ષ દર્શન હો જાયે જિસ જ્ઞાનસે, ઉસ જ્ઞાનકા નામ જ્ઞાન હૈ. દુનિયાકો સમજના આયે યા નહીં આયે, ઉસકે સાથ

સંબંધ હૈ નહીં. સમજમેં આયા? હજારોં લોગોંમેં બોલને આતા હૈ, સમજાતા હૈ. ક્યા હૈ? ભાષા જડકી હૈ, આત્માકો ક્યા હૈ ઉસમેં? ઉસકા સમ્યગ્જ્ઞાન અંદરમેં અપને જ્ઞાનકી પૂર્ણતા કરનેમેં પ્રયોજન હો, ઉસકે જ્ઞાનકો જ્ઞાન કહનેમેં આતા હૈ. સમ્યગ્જ્ઞાની હો, ઉસે કુછ બોલના ભી નહીં આતા હો. સમજે? ઐસા હૈ. મંડુક-મેંઢક. મેંઢક સમકિતી હોતા હૈ. ઔર જૈન સાધુ હોકર મિથ્યાદષ્ટિ હોતા હૈ. અનંત બૈર નૌંવી ગ્રૈવેયક ગયા. 'મુનિવ્રત ધાર અનંત બૈર ગ્રૈવેયક ઉપજાયો, પણ આતમજ્ઞાન બિન લેશ સુખ ન પાયો.' સમ્યગ્દર્શનકા ભાન નહીં ઔર મુનિવ્રત અંદર અનંત બૈરે ધારે, ઉસસે કોઈ આત્માકા લાભ હૈ નહીં. ઔર મેંઢક હૈ, ચીડિયા... ક્યા કહતે હૈં? ચકલા. વહ ભી ભગવાનકે સમવસરણમેં સમ્યગ્દષ્ટિ હોતા હૈ. સુના હૈ? સમ્યગ્દષ્ટિ, યહાં કહતે હૈં ઐસા.

મુમુક્ષુ :- સાહબ! વૈસા જ્ઞાન કહાં લેને જાના?

ઉત્તર :- જ્ઞાન આત્મામેં હૈ. કહાં લેને જાના હૈ? જયચંદભાઈ! જ્ઞાન બાહરસે નહીં આતા, ઐસા કહતે હૈં. અંદર ભરા હૈ. કેવલજ્ઞાનકા કંદ પ્રભુ આત્મા હૈ. જ્ઞાન બાહરસે આતા હૈ? પુસ્તક પન્નોંમેંસે આતા હૈ? આહાહા..! વિશ્વાસ નહીં હૈ, વિશ્વાસ. સમજમેં આયા?

આત્મા સચ્ચિદાનંદ પ્રભુ, 'સિદ્ધ સમાન સદા પદ મેરો' મેરે સ્વરૂપમેં સિદ્ધપદ હૈ. મૈં જ્ઞાનકા પૂર્ણ ભંડાર હૂં. ઐસા અનુભવ કરના સમ્યગ્દર્શનમેં ઉસસે જ્ઞાનકી સમ્યક્તા પ્રગટ હોતી હૈ. બાહ્ય ક્રિયાકાંડ પ્રવૃત્તિસે કોઈ સમ્યગ્જ્ઞાન હોતા નહીં. સમજમેં આયા? આત્મજ્ઞાનસે કેવલજ્ઞાન લેના, વહ ઉસકા પ્રયોજન હૈ. દૂસરા કોઈ પ્રયોજન હૈ નહીં. સમજમેં આયા? અવધિ, મનઃપર્યય હો યા નહીં હો, ઉસકે સાથ સંબંધ નહીં હૈ. મતિ-શ્રુત સમ્યગ્જ્ઞાન હુઆ અંતરમેં સમ્યગ્દર્શન પૂર્વક, તો ઉસકા પ્રયોજન કેવલજ્ઞાન હી હૈ. દૂસરા કોઈ પ્રયોજન હૈ હી નહીં. સ્વર્ગ મિલેગા, ઐસા મિલેગા, તીર્થંકર ગોત્ર બાંધેગા, યે પ્રયોજન નહીં હૈ, ઐસા કહતે હૈં. સમજમેં આયા? બીચમેં વિકલ્પ આ જાયે ઔર બંધ જાયે, લેકિન જ્ઞાનીકા વહ પ્રયોજન નહીં હૈ. જ્ઞાનીકા સમ્યગ્દષ્ટિકા પ્રયોજન અપને જ્ઞાનસે જ્ઞાનકી વૃદ્ધિ હોકર કેવલજ્ઞાન હો જાયે, બસ! યે સમ્યગ્દષ્ટિકા પ્રયોજન ઔર હેતુ હૈ, દૂસરા કોઈ હેત હૈ નહીં. સમજમેં આયા? ૨૫૨. દેખો આયા. કલ કહા થા ન? આંખકી બાત કહીં (આતી) હૈ.

ज्ञानं लोचन भव्यस्य, जिन उक्तं सार्थं ध्रुवं।
सुयं तत्त्वानी विज्ञानं, सुदृष्टि समाचरतु।।२५२।।

અહો! ભવ્ય જીવકી આંખ તો જ્ઞાન હૈ. દેખો! યે આંખ નહીં. ... નહીં. આત્મા જ્ઞાનમૂર્તિ પરમાનંદકા જિસ જ્ઞાનસે ભાન હો, વહ જ્ઞાનલોચન ભવ્યજીવકો હોતા હૈ. યે ભવ્યજીવકી આંખ હૈ. સમજમેં આયા? આહા..! દેખો! ભવ્ય જીવકી આંખ જ્ઞાન હૈ. જો યથાર્થ હૈ, નિશ્ચલ હૈ. જો જ્ઞાન યથાર્થ હૈ ઔર નિશ્ચલ હૈ. '**सार्थं**' (અર્થાત્) યથાર્થ. '**ध्रुवं**' (અર્થાત્) નિશ્ચલ. '**जिन उक्तं**' ઐસા જિનેન્દ્રને કહા હૈ. જિસકી જ્ઞાન સમ્યક્ ચૈતન્યકી આંખ પ્રગટ

હો ગયી, વહી ઉસકી આંખ હૈ-વહી ઉસકા જ્ઞાન હૈ. ઐસા ત્રિલોકનાથ જૈન પરમેશ્વરને કહા. દૂસરા જાનપના હો, ન હો, સંસ્કૃત, વ્યાકરણ બોલના, ઐસા-વૈસા (નહીં હો), પરંતુ જિસકો અંદર સમ્યક્જ્ઞાન નેત્ર ખુલ ગયે હૈં, ઉસકો જ્ઞાન કહતે હૈં ઔર ઉસકી આંખ સમ્યગ્જ્ઞાનકી આંખ હૈ. સમજમેં આયા?

'**सुदृष्टि**' સમ્યગ્દૃષ્ટિ જીવ શ્રુતજ્ઞાનકે દ્વારા તત્ત્વોંકા વિશેષ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે. સમ્યગ્દૃષ્ટિ તો જીવ અપને ભાવશ્રુતજ્ઞાન દ્વારા, ભાવશ્રુતજ્ઞાન દ્વારા સમ્યગ્દર્શનકી પ્રતીતમેં જો સારા આત્મા આયા હૈ, ઉસમેં ભાવશ્રુત નિર્મલ દ્વારા સર્વ તત્ત્વોંકા વિશેષ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર લેતે હૈં. ઉસકો સમ્યગ્જ્ઞાન કહતે હૈં. કહો, સમજમેં આયા? બીચમેં વહ બાત તો આ ગયી, ૨૫૪-૨૫૫ (ગાથાકી). આચરણકી બાત આયી ન? થોડી યહાં પાત્રદાનકી બાત લેની હૈ. ૨૬૨. ૨૬૨, લો.

ओमकारं च वेदंते, ह्रीकार सुत उच्यते।
अचष्युदर्शन जोयंते, मध्य पात्र सदा बुधै।।२६२।।

.. સત્ય તત્ત્વં વેદંતે, ઐસા લિયા હૈ. યહાં '**ओमकारं च वेदंते**' આયા હૈ. બાત તો અંદર ભાવશ્રુતજ્ઞાન વેદનકી હૈ. ધર્મીજીવ તો અપને આત્માકો અંદર અચક્ષુ દ્વારા દેખતે હૈં. સમજમેં આયા? શ્રાવક ઓમકારકા અનુભવ કરતે હૈં. ઓમકાર શબ્દકા નહીં, હાં! વિકલ્પ નહીં. ઓમમેં કહા હૈ ઐસા આત્માકા ભાવ. ઔર '**ह्रीकार**' બીજાક્ષરકા ઉચ્ચરણ કરતે હૈં. અંદર આત્મા કેવલજ્ઞાનકા બીજ હૈ ઉસકા જ્ઞાન કરતે હૈં. ઔર અચક્ષુ દર્શન દ્વારા આત્માકો દેખતે હૈં. ઉનકો હી આચાર્યને સદા મધ્યમ પાત્ર કહા. દેખો! આહાર લેનેમેં મધ્યમ પાત્ર વહ હૈ. જઘન્ય ચૌથા ગુણસ્થાન હૈ ન. મધ્યમ હૈ, ઔર ઉત્કૃષ્ટિ મુનિકા હૈ.

અચક્ષુદર્શનં. યહાં શ્રાવકાચાર હૈ કિ નહીં? અપને આત્માકો અચક્ષુદર્શનસે દેખતે હૈં. ઓહો..! આતા હૈ ન પરમાત્મ પ્રકાશમેં? ભાઈ! પરમાત્મ પ્રકાશમેં. અચક્ષુદર્શન. યે સબ શબ્દ જિનાગમકે હી હૈં. પરમાત્મ પ્રકાશમેં યોગીન્દ્રદેવને કહા હૈ. આત્માકો અચક્ષુદર્શન દ્વારા દેખતે હૈં. માલૂમ હૈ? નહીં માલૂમ. હાં તો કહે, ક્યા કરે. પઢનેકા સમય નહીં મિલતા, ... આડે. કહો, સમજમેં આયા? ભાઈ! પરમાત્મ પ્રકાશમેં આતા હૈ ન? પરમાત્મ પ્રકાશમેં. શિષ્યને પ્રશ્ન કિયા, અચક્ષુદર્શન ક્યા હૈ? અચક્ષુદર્શન તો અભવિકો ભી હોતા હૈ. અચક્ષુદર્શન યદિ લો તો નિગોદકો ભી અચક્ષુદર્શન હૈ, અભવિકો ભી અચક્ષુદર્શન હૈ. સમજમેં આયા? ઈસલિયે યહ ગાથા લી હૈ.

અચક્ષુદર્શન ક્યા? અચક્ષુદર્શન તો અભવિકો ભી અનાદિસે હૈ. નિગોદકો ભી અચક્ષુદર્શન હૈ. અચક્ષુદર્શન બિનાકા કોઈ પ્રાણી હોતા હી નહીં. લેકિન યહ અચક્ષુદર્શન દૂસરા હૈ. ઈસ આંખકે બિના અંતર સમ્યગ્જ્ઞાનસે આત્માકો દેખના ઉસકા નામ અચક્ષુદર્શન કહનેમેં આયા હૈ. પંડિતજી! કોઈ-કોઈ ગાથા ઐસી હૈ. ખાસ લેનેકો ખ્યાલ આવે કિ કૈસા અર્થ ભરા હૈ ઉસમેં. સમજમેં આયા?

મુમુક્ષુ :- ...

ઉત્તર :- ફિરસે કહતે હૈં. ઐસા કહતે હૈં કિ, પ્રભુ કહતે હૈં કિ ભાઈ! તેરા પ્રભુત્વ સ્વભાવ અંદર અનંત ગુણકા ભંડાર પડા હૈ. ઉસકા અંતર જ્ઞાન, દર્શન, જિસમેં યે ચક્ષુ નહીં હૈ, યે સ્પર્શ નહીં, કોઈ ઈન્દ્રિય નહીં. અતીન્દ્રિય ઐસે અચક્ષુદર્શન દ્વારા આત્માકો દેખના. સમજમેં આયા? અંદર અચક્ષુ યાની યે ચક્ષુ નહીં. સમ્યગ્દર્શન દ્વારા આત્માકો દેખના, સમ્યક્ લોચન દ્વારા આત્માકો દેખના ઉસકા નામ અચક્ષુદર્શનસે દેખા ઐસા કહનેમેં આતા હૈ. મિથ્યાદૃષ્ટિકો અચક્ષુદર્શન હૈ, ઉસમેં ક્યા આયા? ચક્ષુ, અચક્ષુદર્શન હૈ ન? વહ તો અભવિકો ભી હોતા હૈ, અનાદિ નિગોદમેં ભી હૈ, અચક્ષુદર્શન. ફિર ચૌઈન્દ્રિય હોતા હૈ તબ ચક્ષુદર્શન હોતા હૈ. વહ નહીં.

યહાં તો અંતરકી આંખ. પાંચ ઈન્દ્રિય ભી નહીં, મન ભી નહીં. પાંચ ઈન્દ્રિય નહીં, મન નહીં. સમજમેં આયા? ઐસે અંતર જ્ઞાનકી પર્યાય દ્વારા આત્માકો દેખના, અનુભવના, પ્રતીત કરના ઉસકા નામ '**अचष्युदर्शन जोयंते**' હૈ. સમજમેં આયા? દેખતે હૈં. .. દેખતે હૈં. કૌન-સી આયી? ૨૬૬. થોડી ૨૬૬ લો. અવિરતી સમ્યગ્દૃષ્ટિ હૈ ન? ૨૬૬.

मिथ्या त्रिविध न दृष्टंते, सल्य त्रय निरोधनं।
सुयं च सुद्ध द्रव्यार्थ, अविरत सम्यक्दृष्टितं।।२६६।।

અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ ચૌથે ગુણસ્થાનવાલા. યહાં પાત્ર ગિનના હૈ ન? તો પાત્ર કૈસા અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ? ઉસકા લક્ષણ બતાયા. અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ. અંતરમેં અભી આસક્તિકા ત્યાગ નહીં હૈ. અંદર સ્વરૂપકી સ્થિરતા-ચારિત્ર આદિ નહીં હૈ. લેકિન '**मिथ्या त्रिविध न दृष्टंते**' જિસમેં મિથ્યાત્વભાવ, મિશ્રભાવ, સમકિતમોહનીભાવ હૈ નહીં. મિથ્યાત્વકી તીન પ્રકૃતિ હૈ. ઉસકા ભાવ ભી આત્મામેં તીન પ્રકારકા હોતા હૈ. મિથ્યાત્વ, મિશ્ર ઔર સમકિત. યે તીન પ્રકારકા ભાવ સમ્યગ્દૃષ્ટિકો હોતા નહીં. યહાં તો ઉત્કૃષ્ટ બાત કરતે હૈં. સમજમેં આયા?

સમ્યગ્દૃષ્ટિકો.. દેખો! યહ પંચમઆરાકી બાત કરતે હૈં. પંચમઆરાકી બાત હૈ ન, યે કહાં ચતુર્થકાલકી બાત હૈ. .. સમકિતમોહની થોડા હૈ, લેકિન દૃષ્ટિમેં દેખતે નહીં. ત્રિકાલ જ્ઞાયક શુદ્ધ અનાકુલ આનંદ જ્ઞાનકા પિંડ નિર્મલ, ઐસા સમ્યગ્દૃષ્ટિકો તીન મિથ્યાત્વસે રહિત આત્મા દિખતા હૈ.

'**सल्य त्रय निरोधनं**' સમકિતીકો તીન પ્રકારકા ... હૈ. મિથ્યાદર્શન હૈ નહીં, મિથ્યાશ્રદ્ધા ઉસે હૈ નહીં, મિથ્યાત્વ, નિદાન શલ્ય હૈ નહીં, માયા શલ્ય હૈ નહીં. સમજમેં આયા? નિઃશલ્યો વ્રતી. આતા હૈ કિ નહીં? તત્ત્વાર્થ સૂત્રમેં આતા હૈ. નિઃશલ્યો વ્રતી. મિથ્યાત્વ હૈ, માયા શલ્ય હૈ તબતક વ્રત-ફ઼ત કહાંસે આયા? દૃષ્ટિમેં તો માલૂમ નહીં હૈ કિ આત્મા ક્યા, પુણ્ય ક્યા, દયા ક્યા, .. ક્યા, જડ ક્યા, પરિપૂર્ણ ક્યા, કૈસે જ્ઞાનસે ક્યા પ્રાપ્ત હોતા હૈ, માલૂમ નહીં. ઉસકો વ્રત-ફ઼ત કહાંસે આયા? ક્રિયા કહાંસે આયી યથાર્થ જ્ઞાન બિના?

કહતે હૈં, તીન શલ્ય રહિત. નિઃશલ્યો વ્રતી. મિથ્યાશલ્ય, નિદાનશલ્ય ઔર માયાશલ્ય

રહિત હો તો વ્રતભાવ પંચમ ગુણસ્થાન આતા હૈ. નહીં તો પંચમ ગુણસ્થાન આતા નહીં. ઓહોહો..! યે શ્રાવકાચારકી બાત ચલતી હૈ. પંચમ ગુણસ્થાનકા આચાર કૈસા હૈ યે ચલતા હૈ. ઉસમેં તીન પ્રકારકા શલ્ય નહીં હોતા હૈ. મિથ્યાત્વકા તીન ભાવ-સમકિત મોહની, મિશ્ર, **'सुयं च सुद्ध द्रव्यार्थ'**.

'सल्य त्रय निरोधनं' કહા ન? રોકતા હૈ. ઔર શ્રુતજ્ઞાની હૈ. સમ્યગ્દૃષ્ટિ શ્રુતજ્ઞાની હૈ. ભાવજ્ઞાની હૈ. ભાવઆત્માકા જ્ઞાન ઔર ભાસ હુઆ હૈ, ચિદાનંદ (હૂં). ઐસે ભાવશ્રુતજ્ઞાનકો સમ્યગ્દૃષ્ટિ કહતે હૈં. ભલે અવ્રતી હો. સમજમેં આયા? અવિરત લેતે હૈં ન? દેખો! મૂલમેં લિયા હૈ. અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિકા ભગવાન ત્રિલોકનાથ પરમાત્માને લક્ષણ કહા, વહ લક્ષણ યહાં કહનેમેં આતા હૈ. વહ શાસ્ત્રમેં બહુત ચલતા હૈ. શુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિકનયકો સમજતા હૈ. દ્રવ્યાર્થિક હૈ કિ નહીં? સમ્યગ્દૃષ્ટિ જીવ શુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિકનય આત્મા એકરૂપ દ્રવ્યાર્થિક-દ્રવ્ય જિસકા અર્થ-પ્રયોજન હૈ, ઐસે જ્ઞાનસે આત્મા કૈસા હૈ, શુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિકનયસે દ્રવ્યદૃષ્ટિસે આત્માકો જાનતે હૈં. સમજમેં આયા? એક સમયકી પર્યાય, દયા, દાનકા વિકલ્પ ઔર નિમિત્ત, વહ દ્રવ્યાર્થિકનયકા વિષય નહીં હૈ. વહ પર્યાયનયકા વિષય હૈ, વ્યવહારનયકા વિષય હૈ. ઉસકો જ્ઞાની જાનતે હૈં. આદરણીય દ્રવ્યાર્થિકનયકા વિષય (હૈ). દ્રવ્યાર્થિક કિસે કહના ઔર વિષય કિસે કહના? ક્યા હોગા?

શુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિક કહા ન? દેખો ન! શુદ્ધ દ્રવ્ય અર્થ. જિસકો શુદ્ધ દ્રવ્ય પ્રયોજન હૈ લક્ષ્યમેં. ફિર દ્રવ્યાર્થિકનય કહા. અર્થી. અર્થી યાની પ્રયોજન. એક ભગવાન પરિપૂર્ણ આત્મા દ્રવ્યદૃષ્ટિમેં આતા હૈ, દ્રવ્યાર્થિકનયકા વિષય હૈ, વહી સમ્યગ્દૃષ્ટિકા પ્રયોજન હૈ. સમજમેં આયા? કહાં ગઈ પર્યાય? જાયે કહાં? હોતી હૈ, વહ વ્યવહારસે જાનનેલાયક હૈ, આદરનેલાયક નહીં હૈ. સમ્યગ્દૃષ્ટિકો અપની પર્યાય નિર્મલ હો વહ ભી આદરણીય નહીં. ક્યોંકિ પર્યાયમેંસે નિર્મલ પર્યાય હોતી નહીં. સમજમેં આયા? પર્યાય કૌન ઔર દ્રવ્ય કૌન? (ઈસકી ખબર નહીં).

નિયમસારમેં તો કહતે હૈં કિ, સમ્યગ્દૃષ્ટિક ક્ષાયિક સમકિત પર્યાય હુઈ, ક્ષાયિક સમકિત, સમજમેં આયા? લેકિન ઉસકા પ્રયોજન દ્રવ્ય પર હૈ, ધ્રુવ પર હૈ. વહ ક્ષાયિક સમકિતકો ભી નિયમસારકી ૫૦વીં ગાથામેં પરદ્રવ્ય કહા હૈ, હેય કહા હૈ ઔર પરભાવ કહા હૈ. યે ક્યા આ ગયા? ભાઈ! **'सुयं च सुद्ध द्रव्यार्थ'** શબ્દ પડા હૈ ન? સમ્યગ્દૃષ્ટિકા વિષય દ્રવ્ય હૈ. ત્રિકાલ જ્ઞાયક અખંડાનંદ પૂર્ણ વસ્તુ. પર્યાયમેં ક્ષાયિક સમકિત હો, અરે..! મુનિ હો છઠ્ઠે ગુણસ્થાનમેં તીન કષાયકા અભાવ હોકર ચારિત્રદશા હો, વહ ભી સબ વ્યવહારમેં જાતા હૈ. ક્યા? સમજમેં આયા? પંડિતજી!

રાગ, દયા, દાન, અઠ્યાઈસ મૂલગુણ તો વિકલ્પ હૈ, વહ તો વ્યવહારમેં હૈ હી. લેકિન અપની પર્યાયમેં જિતની શાંતિ ઔર ચારિત્ર સમ્યગ્દર્શનપૂર્વક પ્રગટ હુઈ, વહ ભી નિશ્ચય દૃષ્ટિકે વિષયકે આગે વહ વ્યવહારનયકે વિષયમેં જાતા હૈ. બહુત સમજના પડેગા. ડાલચંદજી!

એસે ઉપર-ઉપરસે પૈસા મિલ ગયા, વૈસે યે ચીજ નહીં મિલેગી. પ્રયત્ન કરના પડેગા.

મુમુક્ષુ :- ...

ઉત્તર :- કુછ મહેનત કરતા નહીં. ઉસસે ભી જ્યાદા મહેનત કરતે હૈં, કુછ મિલતા નહીં. ક્યોં સેઠ? આપસે અધિક મહેનત કરનેવાલે દૂસરે બહુત હૈં કિ નહીં? કુછ નહીં મિલતા. આપકો પૈસા મિલા તો ક્યા તુમ્હારી મહેનતસે મિલા હૈ?

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- .. કૌન? મોહી પ્રાણી રાગ કિયે બિના રહે નહીં. મોહી પ્રાણી હૈ તો રાગ હુએ બિના રહતા હૈ ઉસકો?

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- મિલના, નહીં મિલના કોઈ રાગકે પુરુષાર્થસે મિલતા નહીં. સમજમેં આયા? દેખો! અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ વ્યાખ્યા. ઉસકો અવિરત ચૌથા ગુણસ્થાનવાલા સમ્યગ્દૃષ્ટિ કહતે હૈં, જો મોક્ષમાર્ગકી પહલી સીઢી (હૈ). મોક્ષમાર્ગકી પહલી સીઢી.

'**सुयं च सुद्ध द्रव्यार्थ**' અપના દ્રવ્ય પરિપૂર્ણ જિસકી દૃષ્ટિમેં હૈ. અપની પ્રગટ હુયી નિર્મલ પર્યાય સબ વ્યવહાર હૈ, હેય હૈ. ઉપાદેય નહીં, આદરણીય નહીં. પરદ્રવ્ય હૈ, પરભાવ હૈ. કિસ અપેક્ષાસે? ત્રિકાલ દ્રવ્ય પર દૃષ્ટિ દેનેસે યહ પર્યાય પ્રગટ હોતી હૈ. નિર્મલ પર્યાય પ્રગટ હુઈ ઉસમેંસે નયી નિર્મલ પર્યાય નહીં આતી. સમજમેં આયા? બહુત સૂક્ષ્મ, ભાઈ! ઈસમેં સૂક્ષ્મ આયા, દ્રવ્યાર્થિક. સમ્યગ્દૃષ્ટિકા પ્રયોજન એક શુદ્ધ દ્રવ્ય (હૈ). પર્યાય હૈ સહી, નહીં હૈ ઐસા નહીં, નાસ્તિ નહીં હૈ, જ્ઞાન કરને લાયક હૈ, જાનને લાયક હૈ. શુદ્ધ દ્રવ્ય જ્ઞાયકસ્વભાવ એકરૂપ અખંડ, જૈસા કેવલજ્ઞાનીને દેખા, ઐસી પ્રયોજન દૃષ્ટિમેં દ્રવ્યાર્થિકનયકા વિષય હૈ. ઐસા માનનેવાલા, જાનનેવાલા, ઉસકો '**अविरत सम्यक्दृष्टितं**' અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ હોતા હૈ. સમજમેં આયા? બહુત અચ્છી બાત કહી હૈ. ... અબ જ્ઞાનમેં કથનશૈલી સમજાની હૈ. ૨૭૨.

पात्र दानं च शुद्धं, कर्म क्षिपंति सदा बुद्धै।।
जे नरा दान चिंतते, अविरत सम्यक्दृष्टितं।।२७२।।

એક ઔર જગહ આતા હૈ, '**अविरत**' આતા હૈ. ૨૭૮મેં આતા હૈ, ઉસકે સાથ મિલાન કરના હૈ. કથન પદ્ધતિ થોડી ઐસી હૈ તો ધ્યાન રખના. ચૌથે ગુણસ્થાનવાલા અવિરત સમ્યગ્દૃષ્ટિ ગૃહસ્થાશ્રમમેં રહતા હૈ ફિર ભી કૈસા હોતા હૈ?

સદા બુદ્ધિમાનોંકે દ્વારા દિયા હુઆ શુદ્ધ પાત્ર દાન. ઐસા સમ્યગ્દૃષ્ટિ-બુદ્ધિમાન નામ સમ્યગ્દૃષ્ટિ, ઉસકે દ્વારા દિયા હુઆ શુદ્ધ પાત્ર દાન. શુદ્ધ સમ્યગ્દર્શન સામને હો, મુનિ હો, સમ્યગ્દૃષ્ટિ સચ્ચે જ્ઞાની પાત્ર હો, દાન દેનેમેં '**कर्म क्षिपंति**' વહ પાપકર્મકા ક્ષય કરતા હૈ, ઐસા લેના. નિર્જરા કરતા હૈ ઐસા નહીં લેના. સમજમેં આયા? દેખો! ૨૭૮ મેં લિયા

હૈ. ૨૭૮ હૈ ન?

पात्र दानं च भावेन, मिथ्यादृष्टि च शुद्धये।
भावना शुद्ध संपूर्णं. दानं फलं स्वर्ग गामिनन।।२७८।।

શુદ્ધ તો એક અપેક્ષાસે શુભભાવ હૈ ઉતની બાત હૈ. સમજમેં આતા હૈ? શુદ્ધ આત્માકી ભાવનાસે (પરિણત) સમ્યગ્દૃષ્ટિકો ... સ્વર્ગગમન હૈ. મૂલ તો પુણ્યબંધ હોતા હૈ. સમ્યગ્દૃષ્ટિકો, સચ્ચે સમ્યગ્દૃષ્ટિકો સંતોંકો આહાર દેનેકા ભાવ પુણ્યબંધકા હી કારણ હૈ. સંવર, નિર્જરાકા કારણ નહીં. સમજમેં આયા? પહલે બાત આ ગયી હૈ પરસોં. પરદ્રવ્ય ચંતિયે. પરદ્રવ્ય ચિંતયે આયા હૈ ન? આ ગયા હૈ. જિતના પરદ્રવ્યકા ચિંતન, વિકલ્પ, પરદ્રવ્ય અપેક્ષાસે આતે હૈં, સબ પુણ્યબંધકા (કારણ હૈ). કર્મ પર લક્ષ્ય હો તો પુણ્યબંધ કહા હૈ. સ્ત્રી-કુટુંબ, પરિવાર પર લક્ષ્ય જાતા હૈ તો પાપપરિણામ હૈ. કોઈ ઉસમેં અબંધ પરિણામ, પરદ્રવ્યકે આશ્રયસે વિકલ્પ હૈ ઉસમેં અબંધ પરિણામ કભી હોતા નહીં.

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- સિદ્ધોંકા ધ્યાન. સિદ્ધ પરદ્રવ્ય હૈ. જિતના વિકલ્પ ઉઠતા હૈ ઉતના પુણ્યબંધકા કારણ હૈ. અપને સ્વરૂપકી અંતર એકાગ્રતા સંવર, નિર્જરાકા કારણ હૈ. વહ પહલે કહા થા. પહલે ગાથામેં (આ ગયા હૈ), પરદ્રવ્ય ન ચિંતયે. સિદ્ધ ભી પરદ્રવ્ય હૈ. અપના દ્રવ્ય હૈ નહીં. સમજમેં આયા? પરદ્રવ્ય, પહલે આયા થા ન? એક ગાથામેં આ ગયા. પરદ્રવ્યં ન ચિંતયે. ૧૮૪ ગાથા. અપને આ ગયી હૈ. ઈસમેં થોડા-થોડા લિખ લિયા હૈ. સબ નહીં રહતા ઈસલિયે થોડા-થોડા લિખ લિયા. સેઠ આયે તબ કહા થા ન? સેઠ! પહલે સબ દેખ લિયા થા. ૧૮૪ હૈ, દેખો!

आत्मा सद्भावं आरक्तं, परद्रव्यं न चिंतये।
ज्ञानमयो ज्ञान पिंडस्य, चेतयंति सदा बुद्धै।।१८४।।

હૈ ન? પરદ્રવ્યકી ચિંતા ન કી જાયે. પરદ્રવ્ય કોઈ ભી હો, અપને દ્રવ્ય સિવાય. પરદ્રવ્યકા ભેદ લક્ષ્યમેં આયા (ઉસમેં) વિકલ્પ ઉઠતા હૈ, વહ પુણ્ય હૈ. આહાહા..! લોગોંકો સત્ય ધર્મ ક્યા ચીજ હૈ, ઉસકી પીછાન ભી નહીં, શ્રદ્ધાકા ઠિકાના નહીં, સમ્યગ્દર્શન તો કહાં રહા? ઔર ધર્મ માન લે. અનાદિકાલસે ઐસા .. હૈ. હૈ ન? '**आत्मा सद्भावं**' અપને સદ્ભાવમેં '**आरक्तं**'. '**परद्रव्यं न चिंतये, ज्ञानमयो ज्ञान पिंडस्य**'. અકેલા જ્ઞાનમય આત્મા. અપના ચિંતયે નામ અનુભવ કરના. ચિંતયેકા અર્થ વિકલ્પ કરના ઐસા નહીં હૈ. '**सदा बुद्धै**' દેખો! '**सदा बुद्धै**' જ્ઞાનીકો સદા અપને દ્રવ્યકા આશ્રય કરકે લીનતા કરની. '**सदा बुद्धै**'. '**बुद्धै**' યાની જ્ઞાની સમ્યગ્દૃષ્ટિ. સમજમેં આયા? કિતને અર્થ સમજના, ઈસમેં કિતના યાદ રખના એક ઘંટેમેં. ભાઈ! તેરેમેં તો કેવલજ્ઞાન લેનેકી તાકત હૈ. બાપૂ! તૂ પ્રભુ હૈ. યે તો પ્રભુ હોનેકી બાત હૈ. આહાહા..! ક્યા કહા? કૌન-સી ચલતી હૈ? ૨૭૨. ઉસમેં ૨૭૮ લી.

પાત્રદાન કરનેસે, ઉસકી ભાવના કરનેસે મિથ્યાદષ્ટિકી શુદ્ધિ હો સકતી હૈ. ઉસકા અર્થ શુભભાવ, હાં! યહાં શુદ્ધિકા અર્થ સંવર-નિર્જરા હોતી હૈ ઐસા નહીં. મિથ્યાદષ્ટિ હો.. સમજમેં આયા? મિથ્યાદષ્ટિ ભી સચ્ચે જ્ઞાનીકો દાન કરે તો વહ શુભ વિકલ્પ હૈ. સમજમેં આયા? પરદ્રવ્યકા આશ્રય જિતના હો ઉતના વિકલ્પ હૈ. સમ્યગ્દષ્ટિકો ભી પાત્રદાનમેં વિકલ્પ હી હૈ. ઔર શુદ્ધાત્માકી ભાવનાસે પરિપૂર્ણ સમ્યગ્દષ્ટિ હૈ. ઉનકો પાત્રદાનકા ફલ સ્વર્ગગમન હૈ. સમજમેં આયા? ..૨૭૮. '**कर्म क्षिपंति**' લિયા હૈ અર્થાત્ વહ સંવર, નિર્જરા કરે, ઐસા નહીં હૈ. પાપકર્મ ક્ષય હોતા હૈ, ઐસા અર્થ લેના. ઔર પુણ્યબંધ હોતા હૈ તો સ્વર્ગમેં જાતે હૈં, ઐસા લેના. સમજમેં આયા?

એક ઓર પરદ્રવ્યકે ચિંતવનસે રાગ ઔર એક ઓર પરદ્રવ્યકો આહાર દેનેસે કર્મ ક્ષય હો, ઐસા હૈ હી નહીં. વહ તો પાપકા પરિણામ હઠ જાતે હૈં, પુણ્ય પરિણામ હોતા હૈ તો ઉતના પાપ ખિરતા હૈ. બાકી ઉસમેં... લિખા ન? '**पात्र दानं च भावेन**'. '**भावना शुद्ध संपूर्णं**' સમ્યગ્દષ્ટિ '**दानं फलं स्वर्ग गामिनन**'. સ્વર્ગમેં જાયેગા. સમજમેં આયા? પાપ નહીં હોતા. ઉસમેં લગા દે કિ ગુરુકો આહારદાન દેનેસે ભવકા નાશ હો જાયેગા, પરિત સંસાર હો જાયેગા, કભી નહીં. આહાહા..! વ્યવહાર પરાશ્રિત ક્યા હૈ, સ્વાશ્રિત ક્યા હૈ, (ઉસે સમજે) બિના વીતરાગમાર્ગમેં ગડબડ હો જાયે. સમજમેં આયા? અપની સ્વચ્છંદતાસે અર્થ કરે તો શાસ્ત્રકા વિરોધ હો જાયે. ૨૭૨.

'**पात्र दानं च शुद्धं, कर्म क्षिपंति सदा बुद्धै**'. દેખો! '**जे नरा दान चिंतते**'. સમ્યગ્દષ્ટિકો ભાવના હોતી હૈ. ભરત ચક્રવર્તી જૈસા છહ ખંડકા ધની ક્ષાયિક સમકિતી. આહારકે સમય.. ઓહો..! સમ્યગ્દષ્ટિ મુનિ સંત ભાવલિંગી હમારે આંગનમેં કલ્પવૃક્ષ કહાં! સમ્યગ્દષ્ટિ સમ્યગ્દષ્ટિ મુનિકી ભાવના કરતે હૈં. બડા બંગલા હૈ. ચક્રવર્તી હૈ ન. ઇન્દ્ર જૈસા તો બંગલા હોતા હૈ. ... રત્નકી પહનકર બાહર નિકલે. બંગલા તો બહુત દૂર હૈ. દરવાજે (ઉતને હૈં). બાહર નિકલકર (ભાવના ભાતે હૈં), અરે..! કોઈ મુનિ.. ભાવલિંગી સંત, હાં! સમ્યગ્દષ્ટિ અનુભવી ઐસી ભાવના કરતે હૈં કિ હમારે.. તભી ઉપરસે મુનિ ઉતરતે હૈં. ઉતરતે હૈં. ઓહો..! આજ મેરા આંગનમેં કલ્પવૃક્ષ આયા. ઉતની શુભભાવકી ભક્તિ સમ્યગ્દષ્ટિકો આયે બિના રહતી નહીં. લેકિન વહ શુભભાવ હૈ. વહ સંવર, નિર્જરા નહીં. વહ બાત સમજનેકી હૈ. ઇસલિયે વહ ગાથા લી થી.

'**जे नरा दान चिंतते, अविरत सम्यक्दृष्टितं**'. ઉસકો અવિરત સમ્યગ્દષ્ટિ કહતે હૈં. દાનકી ભાવના હોતી હૈ. મુનિકો દાન, સમકિતીકો સમકિતી દે, સમકિતી શ્રાવકકો દે, સમકિતી મુનિકો દે. ઐસી ભાવના હૈ. પરંતુ વહ સબ પાપકા થોડા ક્ષય હોતા હૈ, પુણ્યકા બંધ હોતા હૈ. દષ્ટિ સ્વભાવ પર હૈ. જિતની એકાગ્રતા સ્વભાવમેં (હૈ), ઉતની સંવર, નિર્જરા હોતી હૈ. (સમય) હો ગયા... (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)